

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kladóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kladóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszam-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kladó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 36. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1914. február 14

A rutén per.

A máramarosszigeti hazaárulási per napról-napra közelg a befejezéshez s nemsokára lezárulnak előttünk ennek a szenzációs pernek az aktái. S amilyen szenzációs ez a per, épp olyan érdekes.

Egán Ede jut eszünkbe, aki egész életén keresztül azért harcolt, hogy a rutén népet kiragadva a kazárok karmai közül, megmentse a magyarság számára. Sokra nem haladt, csaknem minden szava süket fülekre talált. S a kazárok hiztak és gazdagodtak tovább; a rutén ember pedig már Isten rendelésének tartotta, hogy ő egész életén át, születésétől haláláig adósa, lekötelezettje, rabszolgája legyen a Hirschnek, az Efraimnak, Benjaminnak meg a többinek. Az ő szemében nem a szolgabíró volt a legnagyobb ur, hanem a pálinkás kazár, aki ha akarja ellicitáltatja zsupszalmás viskóját s aki a szegény ruténnek még a bánatán is tud segíteni, ha ad neki pálinkát hitelbe. Tudja is az a rutén gyermek, hogy Magyarország is van a világon? Az ő tudása szerint csak kazár van, meg pálinka. Ez a kettő uralkodik a világon. Az egyik, mely a beszívott levegőért is adót szed tőle, a másik mely elosztja minden bánatát.

S mikor a szkizmatikus mozgalmakról az első hírek megjelentek az ujságokban, az emberek megdöbbenve vették tudomásul. A lapok pedig cikkeztek tovább, hogy ime, a vallás az orosz izgatók karjaiba vetette, kergette a rutén népet. De arra nem gondolt senki, hogy azok a szerencsétlen eltévelyedett rutén emberek, akik halavány tudatában

sem voltak annak, mit csinálnak, mikor az orosz izgatókkal paktálnak, nem a magyarsággal való közösséget akarták megtagadni, hanem menekülni akartak a kazárok kezéből. Ez senkinek eszébe sem jutott, pedig így van.

Csak figyelmesen el kell olvasni a tanuk vallomásait, mivel hódították meg az izgatók a rutén nép félrevezetett töredékét? Azt ígérték neki, hogy jön a hatalmas orosz cár, a pravoszláv hitű, az igazi szláv hitű cár s a kik vele egy hiten vannak, azokat megszabadítja — a kazár uzorásoktól. Nem Magyarországtól akarnak azok az egyszerű emberek elszakadni, hanem az uzorásoktól megszabadulni. Ígérték nekik a szabadító cárt, örömmel siettek eléje. Szabadítsuk meg őket mi — nem ígérettel, hanem kiméletlenül komoly akcióval — a szipolyozó uzorás hadtól, soha eszük ágában sem lesz semmiféle pravoszláv szkizma, sem az orosz cár. Lesznek jó magyarok, Rákóczi hűséges népe; de ezt a hűséget meg kell becsülnünk nekünk is.

Wied herceg Bécsben van.

Bécsből jelentik: Wied herceg tegnap reggel hét órakor érkezett meg félórás késéssel a nyugati pályaudvaron. A pályaudvar előtt igen nagy tömeg verődött össze. A Perronon várták a herceget Mietzl ezredes, akit bécsi tartózkodása idejére a herceg mellé beosztottak, Hoyos Sándor gróf külügyminiszteri osztályfőnök és Armstrong Heaton angol kapitány. Ott volt a pályaudvaron a bécsi albán kolónia csaknem teljes számban, Csekmedzsi dr albán író vezetésével és mintegy husz albán fiú, akik Bécsben nevelkednek.

A város költségvetése

A közgyűlés előtt.

— Második nap. —

Tegnap folytatta Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága esütörtökön megkezdett közgyűlését.

A költségvetés részletes tárgyalásába fogtak, de majd minden tételnél volt felszólalás, több mint kellett volna s így dacára, hogy este fél 7-ig tanácskeztak, még a kiadási tételeket sem tárgyalták le.

A felszólalásoknak pedig vajmi kevés, sőt semmi eredménye nem volt, mert a költségvetés tételeit változatlanul fogadták el.

Ma, szombaton folytatják a még hátralevő kiadási tételeket s a bevételekre térnek át, ahol szintén lesznek felszólalások.

Tekintve, hogy még sok fontosabb dolog is ki van tűzve elintézésre, biztosra lehet venni, hogy a közgyűlés átnyulik a jövő hétre.

Hlatky Endre főispán elnökolt s a törvényhatóság tagjai közül sokan voltak jelen. A megnyitás után megkezdtek a költségvetés részletes tárgyalását.

Mindjárt a személyzeti kiadásoknál vita kerekedett a drágasági pótlék tételénél, ahol a tanács, tekintettel a súlyos viszonyokra, a polgármester részére 1300 korona drágasági pótlék megszavazását javasolta.

Dr Adorján Emil kérdést tesz, hogy az új polgármesterhelyettesi és tanácsosi állások dotációja be van-e véve a költségvetésbe. Mert még nincsenek jóváhagyva az új állások.

Rimler Károly hivatkozik arra, hogy az új állásokat a közgyűlés elhatározta, tehát felvették a dotációt a költségvetésbe is.

Gábel Jakab indítványozta, hogy Jelinek Géza helyettes főszámvéző részére a régebben megszavazott 600 korona személyi pótlékot vegyék fel a budgetbe.

Rimler Károly kéri az indítvány elejtését, mert ha a felsőbb bíróság megítéli a 600 koronát, úgy is megkapja az összeget Jelinek Géza.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

A polgármester drágasági pótléka.

Dr Adorján Emil a drágasági pótlékot elfogadja, de azt a részét nem, hogy a polgármesternek is 1300 korona drágasági pótlék szavazzassék meg; elvi szempontból ellenzi ezt. Más címán hajlandó a tanács ily irányu javaslatát honorálni.

Lukács Odön válaszolt a felszólalásokra. Kifejti, hogy a tanács a polgármester részére a beállott rendkívüli körülmények miatt javasolja a drágasági pótlékot, amely nem lenne végleges. De ha ellenzésre talál a tanács javaslata, felhatalmazás folytán az erre vonatkozó javaslatot visszavonja és a tételt elejtését javasolja.

Közbeszólások: Megszavazzuk a polgármester részére a pótlékot!

Dr Adorján Emil elvi szempontból, veszedelmes praecedensnek tartja, hogy aki kapott az államsegélyből, kapott fizetés emelést, még drágasági pótlékot is kapjon. Ha a tanács a polgármester személyi pótlékának emelését kérné, ezt másként bírálják el. Ezt a kérdést most kapcsolják ki a drágasági pótlékból.

Gábel Jakab nem tartja megengedhetőnek, hogy itt a közgyűlésen vonhassák vissza a tanács javaslatát. Az előterjesztés indokolása teljesen megfelelő. Rendkívüli körülmények teszik indokoltá a pótlék megadását.

Dr Medvigy Gábor szerint a polgármester csak úgy fogadhatja el a pótlékot, ha azt egyhangulag adják meg. Ezért elfogadja azt, hogy ezt a tételt minden további vita nélkül töröljük.

Hegedüs Nándor egyes tételekhez szól, amire Szűcs Géza főszámvevő adta meg a felvilágosítást.

Elnöklő főispán szerint a tanács egy tagja se jogosult visszavonni az állandó választmány határozatát és javaslatát.

A többség a polgármester részére felvett pótlékkal együtt megszavazta a drágasági pótlékot s a személyi rovat tételeit.

A telefon előfizetés tételénél Weiszlovits Gyula a város házában központi kapcsoló állomás felállítását sürgeti. — A tisztviselők lakásán levő telefonokat ne a város fizesse.

Rimler Károly kijelenti, hogy a központi telep kérdésével foglalkozik a tanács.

Az utiköltségeknél Balogh Döme az 5000 korona kiadást 3000 koronára kéri leszállítani. — A tételt változatlanul elfogadták.

A rendőri kiadásoknál Lebovics Rudolf a rendőrruházat kiadási tételéről beszél. Nagyon olcsó, de így nagyon rossz anyagot kap a város a rendőrség részére, amely hamar tönkre megy. Ilyen olcsón csak rosszat lehet elkészíteni. Javasolja, hogy drágábban, de jókarban tartással adják ki a rendőrruhák készítését.

Elfogadták az eredeti tételt.

Nem kell lóverseny.

A gazdasági kiadásoknál Weiszlovits Gyula a kocsik és igákra felvett összeg redukálását tartja szükségesnek.

Dr György Ernő a lóversenyekre felvett 1000 korona megszavazását ellenzi.

Dr Medvigy Gábor rámutat, hogy a lóversenyek nagy idegen forgalmat hoznak a városba, amely több hasznot hajt a városnak, mint az ezer korona.

Szabó Károly azért ellenzi a lóversenyek támogatását, mert az nem mozdítja elő a lötenyészést. Az összeget inkább ipari kiállításokra fordítsák.

Dr Moskovits József elismeri a lóversenyek fontosságát; a versenyre idejövő sok pénz költenek itt el. Nagyobb forgalmat csinál a lóverseny, mint egy-egy nagyvásár. Szóval kereskedelmi és ipari szempontból is fontos a lóverseny.

Hegedüs Nándor azért szavazza meg a tételt, mert a versenyegyletek szoros összeköttetésben vannak a gazdasági egylettel s ha nem támogatják a versenyeket, a gazdasági kiállításokat sem tartják itt.

Komlóssy József kimutatja az apaállatok kicserélésének a szükségét.

Járjon villamoson a polgármester.

Weiszlovits Gyula 6 parádés ló helyett elégnék tart négyet. A polgármesternek van villamosjegye. (Derűtség.)

A tételt változatlanul elfogadták.

A jótékonyági kiadásoknál Hegedüs Nándor volt az első felszólaló. A munkanélküliek segélyére felvett 15,000 koronát külön szociálpolitikai kiadás címen vegyék fel s külön iktassák be erre az 1 százalék közköltőt, mert előreláthatólag a jövőben is szükség lesz erre. De szükséges ez akkor is, ha a munkanélküliségen intézményesen akarunk segíteni.

Dr Medvigy Gábor nem tartja állandónak a munkanélküliséget, de ha így lenne is, állást foglalna az ellen, hogy községi feladat volna a munkanélküliség állandó segítése. Itt nem is tartja helyénvalónak a kérdés felvetését. Az 1914. év nem hoz-e változást, nem tudják? Ellenzi Hegedüs indítványát.

Szabó Károly rámutat, hogy a válság a háboru folyamán. Nem helyesli, hogy külön cím alá vegyék ezt a 15,000 koronát. A munkanélküliség pénzbeli szanálása nem segít a bajon. Szükség munkával kellene a kérdést megoldani.

Eleméry Ferenc nem lát okot, hogy elenezze Hegedüs indítványát, de észrevételeket tesz rá.

Gábel Jakab is ellenzi, hogy a munkanélküliek segélye külön cím alá jöjjön.

A tanács javaslatát fogadták el.

Elnöklő főispán a közgyűlés folytatását ma, szombaton délutánra tűzte ki.

A huszonötödik eucharisztikus kongresszus.

A nemzetközi eucharisztikus kongresszus intézősége most bocsátotta ki felhívását a huszonötödik kongresszusra, melyet Lourdesba tűzött ki ez évi július 22—26-ig.

A kongresszus vezetősége különös fényre akarja megvilágítani ezt a huszonötödik jubileus nemzetközi ünnepet s azért választotta ki a föld ama helyét, hol az ég ölelkezik a földdel. Lourdes az a hely, melyet Szűz Máriának számos csodája dicsőített meg éppen napjainkban. Valóban kedves gondolat: ott ünnepelni a fiut, ahol minden fűszál az anya dicsőségéről beszél. Ennek a helynek nagy vonzóereje van ma ugyis, mert ez a hely a lesújtottak végső menedéke s akiknek már nincs többé reményük, itt még mindig remélhetnek gyógyulást.

Ez a hely Lourdes s ennek a helynek varázsa bizonyára még nagyobb tömeget fog vonzani a kongresszusra s e hely egyesíteni

fogja Jézus diadalmenetének résztvevőit a Szűz Anya diadalmenetével. A megyéspüspök most kiadott pásztorlevele gyönyörű szavakban méltatja az eucharisztikus kongresszus jelentőségét s felhívja a papságot, hogy hívják fel reá a tehetősebb hívek figyelmét. Aki azonban jelen nem lehet, az csatlakozhatik lélekben az ünneplőkhöz, amint a szentek egységénél fogva az egyház összes tagjai egyesíthetik imáikat s együtt róhatják le imádasuk adóját a legszentebb Oltáriszentség előtt. E célból a püspök július 26-ára szentségkítéssel s közös áldozással szentmisét rendel. A pápa teljes bucsut engedélyezett mindazoknak, kik az Eucharisztikus Kongresszus céljaiért imádkozva e napon az Oltáriszentséghez járulnak.

Beniczky Ödön lemondott tiszti rangjáról.

Israeretes, hogy még a múlt évben, pár nappal később, hogy Gerő százados a képviselőház ülésében Héderváry Lehel képviselőt egy viharos ülésen megvágta, Szmrecsányi György képviselő a függetlenségi párt értekezletén erős szavakkal bírálta ezt az eljárást.

Gerő Vilmos százados Schnetzer vezérkari ezredes és Artner honvédelmi utján ekkor provokáltatta Szmrecsányit, akinek segédei, Zlinszky István és Beniczky Ödön a lovagias tárgyalás során azt a kijelentést tették, hogy az ügy a „lovagias eljárásra alkalmatlan.”

Gerő Vilmos százados e miatt feljelentette Beniczky Ödönt, mint tartalékos tisztet, hogy az ő lovagias ügyében — mint bajtárs — nem járt el vele szemben szolidárisan.

Beniczky Ödönt, aki a második számú tiroli vadászrezdben tartalékos tiszt, a budapesti üllői-uti kaszárnyában lévő becsületügyi választmány elé idézték. Beniczky Ödön ellen megindították a becsületügyi eljárást megelőző vizsgálatot.

Mialatt a vizsgálat folyt, a katonai becsületügyi választmány előtt, az alatt a hadtestparancsnokság köréből megjelentek az Országos Kaszinó igazgatóinál és azt az óhajításukat fejezték ki, hogy szeretnék, ha Gerő Vilmosnak Szmrecsányi vagy Beniczky részéről a lovagias elintézés lehetővé tétetnék, mert különben igen meg van nehezítve a kaszinó katonatiszt tagjainak az Országos Kaszinóban való helyzete.

Mivel a kaszinónak négyszáz katonatiszt tagja van és ezek esetleges kilépése a kaszinónak kellemetlen volna, többen megpróbálták Beniczkyt a sima elintézésre kapacitálni.

Beniczky Ödön azonban kijelentette, hogy a kaszinót további kellemetlenségektől megóvja, azért inkább lemond tiszti rangjáról.

Megírta kérvényét a hadügyminisztériumnak, hogy tiszti rangját letehesse, amit a hadügyminiszter teljesített is.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok lakberendezési vállalata Kaszárnya-tér 7. szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk. — Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínén is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Báró Wildburg Aladár és báró Szepesi Szokoll József a bíróság előtt

Rágalmazásért a vádlottak padján. — A törvényszék a pert az esküdtbíróshoz utasította

Két előkelő főur ügye került tegnap a nagyvárad kir. törvényszék büntető bírósága elé. Báró Wildburg Aladár a vádlott, a főmagánvádló pedig báró Szepesi Szokoll József alezredes, aki sajtó útján elkövetett rágalmazásért jelentette fel Wildburg Aladárt.

Az ügy érdekes előzményei ismeretesek már a közönség előtt. A Wildburg-ügygyel gyakran foglalkoztak a lapok. Ez az egész rágalmazási pör egy nagyszabású örökségi ügyből keletkezett, amint arról már több ízben megemlékezett a Tiszántul.

Az örökség miatt.

Özvegy báró Wildburg Aladárné még 1909-ben meghalt és a közel két millió korona értékű vagyont két gyermekének hagyta. Egyik gyermek: báró Szepesi Szokoll Józsefné, a másik báró Wildburg Aladár. A végrendeletből meglepetve tapasztalta Wildburg Aladár, hogy a vagyonnak legnagyobb részét az anya báró Szepesi Szokoll Józsefnének hagyta és csak a köteles rész maradt báró Wildburg Aladárnak. Már-már úgy volt, hogy megindul a hatalmas örökösödési per, amely évekig elhúzódott volna, amikor Szepesi Szokoll József közbenjárására kiegyeztek az örökösök és körülbelül egy fél millió koronát kapott az örökségből báró Wildburg Aladár, aki ezután nemsokára meg is nősült, nőül vette báró Bánffy Erzsébetet.

Wildburg Aladár báró további életéről, nagy és részletes riportokban számolt be a Tiszántul. A báró feleségével Boszniába költözött, a feleségével való nyugodt családi életét megzavarta boszniai legjobb barátja, a banjalukai kerületi főnök, Jakobovits. A báró szanatóriumba került, ahonnan súlyos szenvedések után alig tudott kiszabadulni. A felesége ellen közben megindította a válópert s megindult a harc a gyermekért is.

Wildburg báró nyilatkozata.

Amikor kiszabadult az ausztriai szanatóriumból, első útja Nagyváradra hozta, hogy rendezze ügyeit. Itt azután egyik nagyvárad lapban nyilatkozatot tett közzé, amelyben részletesen elmondta élete tragédiáját.

Rátért a nyilatkozatában az örökség ügyére is. Kijelentette, hogy sógora, báró Szepesi Szokoll József őt szándékosan megtévesztette, s ezért ment bele a reá nézve kedvezőtlen örökségi egyezségbe. Félrevezette őt a sógora, mikor neki becsületszavára azt mondotta, hogy egyezzen ki, ne indítsa meg a pert, mert Rádl Ödön ügyvéd a család régi barátja azt a jogi véleményt adta, hogy a pert Wildburg Aladár semmi esetre sem nyerheti meg. Később azonban megtudta, hogy Rádl Ödönnek éppen más véleménye volt, mint amit Szokoll báró becsületszavára állított.

A nyilatkozat ama részei miatt indított sajtópert a temesvári hadtestparancsnokság utasítása alapján Szepesi Szokoll József alezredes báró Wildburg Aladár ellen sajtó útján elkövetett rágalmazás címén.

A tárgyalás.

Tegnap tárgyalta az ügyet a nagyvárad kir. törvényszék Ember Géza törvényszéki bíró elnöksége alatt. Báró Wildburg Aladár védője dr. Nagy Mihály ügyvéd, a főmagánvádló képviselője dr. Ficzek Emil ügyvéd. Már egyszer volt az ügyben tárgyalás, amikor a bíróság elrendelte a valóság bizonyítását.

Mindenekelőtt a vádlott, báró Wildburg Aladár kihallgatása következett.

— Vállalja a felelősséget a nyilatkozatért?

— Igen. Én mondtam tollba a nyilatkozatot, melynek minden soráért állom a felelősséget. A nyilatkozatban a valóságot állítottam.

— Báró Szokoll József azt állítja, hogy ő nem igen hivatkozott a becsületszavára.

— A jelen esetben határozottan emlékszem, hogy hivatkozott rá.

— A báró azt állítja, hogy nem is tárgyalt Önnel részletesen az örökség dolgában, legfeljebb szó lehetett köztük erről, különben azt se tudta pozitíve, hogy mi volt a végrendeletben.

— De tudta és tudnia kellett.

Tovább is megmarad a nyilatkozatban foglalt állítása mellett.

A főmagánvádló

kihallgatása következett ezután.

Báró Szepesi Szokoll József kijelenti, hogy kíván vallomást tenni.

Előadta, hogy Rádl Ödön ügyvédet tényleg felkérte, vállalja az örökösödési perben felesége képviseletét, de Rádl ezt nem vállalta el, hivatkozva a Wildburg családdal való jó viszonyára.

Erre azután ő elment, s a végrendeletet meg sem mutatta az ügyvédnek. Az sem igaz, hogy ő becsületszavára azt állította volna Wildburg Aladárnak, hogy Rádl Ödön véleménye szerint nem volna érdemes az örökséget megtámadni. Ilyent ő nem állított.

Szembesítéskor a felek megmaradtak állításaik mellett. Ezután Szepesi Szokoll báró vallomására esküt tett.

Rádl Ödön kihallgatása.

Érdekes vallomást tett Rádl Ödön ügyvéd.

Elmondotta, hogy Szepesi Szokoll József báró, mikor ismételt megjelent nála, felmutatta a végrendeletet előtte. Ő kijelentette, hogy a végrendelet alakilag szabályszerű. Átfutotta és látta, hogy Wildburg nem kapta meg a törvényes részt sem, s így ő kijelentette Szokoll előtt, hogy így a végrendelet igenis megtámadható.

Jóval később Budapesten találkozott báró Wildburggal, aki felmutatta neki a közben megkötött osztályos egyezséget. Ekkor mondta neki Wildburg, hogy megrövidítettnek érzi magát és csak azért kötötte meg az egyezséget, mert Szokoll báró becsületszavára kijelentette, hogy ő (a tanu) azt a véleményt adta, hogy a végrendelet megtámadhatatlan.

Rádl Ödönt szembesítik Szokoll Józseffel, aki az ügyvéd ismételt állítására kijelenti, hogy tévedett előbb, a végrendeletet tényleg megmutatta Rádl Ödönnek.

Következtek a perbeszédék.

Dr. Ficzek Emil ügyvéd kéri a vádlott elítélését, igyekszik kimutatni, hogy a báró valótlanul állított a cikkben.

Ezután a védő, dr. Nagy Mihály mondott nagyhatású beszédet. A valóság bizonyítása sikerrel járt, a főmagánvádló vallomása mindvégig ellenkezik a teljesen megbízható tanu, Rádl Ödön vallomásával. A főtárgyalás adatai bizonyítják, hogy báró Wildburg Aladár nem rágalmazott, hanem valót állított. Végül kiemelte, hogy az ügy elbírálására a törvényszék nem illetékes, indítványozza, hogy az egész ügyet az esküdtbíróshoz tegyék át.

Ítéljen az esküdtszék.

A bíróság hosszas tanácskozás után meghozta határozatát. Elfogadta a védő álláspontját, mivel az ügy nem a törvényszék, mint büntetőbíróshoz tartozik, hanem az esküdtbíróshoz teszi át.

A főmagánvádló képviselője a határozat ellen felfolyamodást jelentett be.

LELTÁROZZÁK Papp János vagyonát.

Százhuszonthétezer korona betétekben és részvényekben.

*

Alighanem csalódást fog kelteni városzerte az a hivatalos kimutatás, amely most készül Papp János vagyonáról. Mindig takarékos, egyáltalán nem költséges embernek ismerték, s vagyona nagyságáról még életében mesés hírek kerültek forgalomba.

Erre engedett következtetni a végrendelet is, amely azt a feltűnést keltő klauzula tartalmazta, hogy vagyonát román intézeteknél kell elhelyezni, ott kamatoztassák, s a nagyszebeni bankot illeti meg a román egyházi célokra szánt összeg felügyeleti joga.

A vagyon leltározását tegnap kezdte meg dr. Szathmáry László kir. közjegyző-helyettes. Papp János vagyonának legnagyobb része tudvaleg részvényekben és takarékpénztári betétekben nyugszik, ezenkívül van egy pár ingatlan is, továbbá a Lukács György-utcai ház ingóságai, bútorai stb.

A leltározáson részt vett Hoványi Géza országgyűlési képviselő a Nagyvárad Takarékpénztár részéről, mert az értékpapírok a takarékpénztár safe deposit-jában voltak elhelyezve. Ott volt még Bozóky Gyula szászados. A végrendelet szerint ugyanis a Bozóky-család az ingóságoknál, mint hagyományos van érdekelve.

Az acélkazetta felnyitása után konstátálták, hogy újabb végrendelet, vagy valami más följegyzés nincs. Három betétkönyv van, amelyek közül egy tízezer korona értékű és a Nagyvárad Takarékpénztárnál van deponálva. Ezen kívül 2 drb 50 koronás könyv szerepel a leltárban és szerényen meghuzódik a nagy összegek mellett egy 2 kor.

50 filléres könyvecske. A többi pénzt kivette a tulajdonos s végül is annyi maradt.

A részvények tulsulya román intézetek értékpapiraiban fekszik. Miadössze a Nagyváradi Takarékpénztárnak a Biharkörösvölgyinek, a Nagylétai tkptárnak s a belényes-vaskóhi vasutnak vannak részvényei. A többi 15 román intézet értékpapirja s értékük felül van a hetvenezer koronán. Van még egy pár sorsjegy.

A lakás leltározása holnap lesz s ezzel be is fejezik az inventárium készítését. A hagyatéki tárgyalás valószínűleg február 25-én lesz dr Miskolczy Barnabás kir. közjegyzőnél.

300 koronás segélydíjak.

Özvegyek és árvák részére.

Az alulírott kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 4223—VI. 1914. sz. leiratával a Goldberger Erzsébet által létesített alapítvány 2400 koronát kitevő kamataiból 8, egyenként 300—300 koronás segélydíjra a következő módzatok mellett pályázatot hirdet:

1. Ezen segélydíjakat szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart üzőtt, magyar honos mesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de a 18. évét még be nem töltött (fiu esetleg leány) árváinak fogja a miniszter ur odaitélni.

2. Pályázhatnak a segélydíjra, az említett s az előbbeni pontban felsorolt özvegyek és árvák, az utóbbiak anyjuk vagy gyámjuk utján.

Özvegyek, kik férjük iparát folytatják; árvák, kik atyjuk iparát választották életpályának s mint segéd vagy tanonc minőségben vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (Felső ipariskolába) járnak, az odaitélnél előnyben részesülnek.

Árváknál, ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szüksége, az elhaladás igazolásának kikötése mellett, esetleg több éven át is engedélyezheti a miniszter ur. Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanazon alapítvány kamataiból segélyt csakis rendkívüli kivételes esetben kaphatnak.

3. A pályázati folyamodványban részletezendők: a cél, amelyre a folyamodó a segélyt igényli s a körülmények, melyek őt a segély kérésére utalják.

4. A folyamodványhoz okvetlenül csatolandók a következő mellékletek:

A.) Özvegyeknél:

a. Házassági levél, b. a férj magyar honosságát és elhalálózását igazoló okmányok, c. férj iparigazolványa, esetleg annak másolata, d. a férj szakképzettségét igazoló okmányok, (iskolai bizonyítvány, kiállítás oklevél, bizonyítvány rendelő felektől) a férj és az özvegy erkölcsi bizonyítványa, szegénységi bizonyítványa.

B.) Árváknál.

a) Az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálózását igazoló okmányok. (Lásd fent az a) és b) pont alatt.)

b) Az atya iparigazolványa, vagy annak másolata. (Lásd fent e) alatt.)

c) Az atya szakképzettségét igazoló okmányok. (Lásd fent d) alatt.)

d) Az atya erkölcsi bizonyítványa, az árva születési bizonyítványa.

e) Az árva legutolsó iskolai bizonyítványa.

f) Az árva, vagy felsőipariskolai tanuló ha iparossegéd vagy tanonc, vagy mint ipari szakiskolai tanuló, tanítómasternek, vagy mesternőnek ipariskolai igazgatónak bizonyítványa arról, hogy az illető nála alkalmazásban van. (Hanyadik évfolyamra jár és milyen magaviseletet és előmenetelt tanusít.)

g) Szegénységi bizonyítványa.

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. Ezen bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelzendő.

5. A segélydíj kiutalásánál a miniszter ur tenntartja magának, hogy oly módozatokat állapíthasson meg, melyek a segéllyel elérni kívánt célt biztosítani a viszonyok szerint leginkább megfelelőeknek látszanak.

A 3. és 4. pontban foglaltak szerint szerkesztett kellően felszerelt és a keresk. magyar kir. miniszter urhoz címzett folyamodványok legkésőbb a folyó évi 1914. március 30. napjáig az alulírott kamarához nyújtandók be.

Elkésetten beadott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1914. február hó 6-án.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Dr Moskovits József, Dr Sarkadi Lajos,
elnök. titkár.

Tisza István a tenkei kerületről.

Hazajött a küldöttség!

A tenkeiek minden reménye füstbe ment. A kerület sorsa már végleg el van döntve. Budapesten mondhatni semmit sem tudtak elérni a képviselőtestületi tagok. Különben a főispán nyilatkozata után már általános kedvtelenség és esüggedés fogta el a küldöttség tagjait. Hogy mégis felmentek a fővárosba, az a tenkeiek határozott fellépésének tulajdonítható. Budapesten aztán egyik csalódás a másik után érte a küldötteket.

Először a küldöttség nem állott öt tagból, mert az egyik tag Tenkén lekésett. Budapesten meg nem akadt senki, aki a tenkeieket Tisza elé vezette volna. Fráter Emil főszolgabíró, aki eredetileg szintén résztvett volna a küldöttségben, felutazott ugyan a fővárosba, de ott nem csatlakozott a küldöttséghez. A tenkeiek felkeresték Telegdi Józsefet és felkérték, hogy legyen ő a küldöttség szószólója. Telegdi azonban kijelentette, hogy bármiben szívesen rendelkezésére áll a kerületnek, de ebben a dologban éppen azért nem vezethet küldöttséget, mert az ő kerületéről van szó.

A tenkeiek tovább mentek. Végig kértek minden számításba vehető képviselőt, de nem akadt senki aki szószólójuk lett volna. Végül is maguk maradtak Ötvös Béla, Szabó Sándor és B. Orbán Sándor. A három tagu küldöttség elsősorban Tisza Istvánt kereste fel. A miniszterelnök szívesen fogadta őket, de egyáltalán nem adott kielégítő választ. Tisza István ugyanis kijelentette, hogy a kerületek beosztása tekintetében már minden készen van, azon aligha lehet bármit változtatni. A bihari kerületek beosztását Miskolczy Ferenc főispán tervezte. Ő tanulmányozta a kerületek viszonyait és az ő javaslatát, mint minden tekintetben kompetens személy javaslatát el is fogadták. Különben Tisza István nem bocsátotta el végleg elutasító válaszsza a küldöttséget, mert ígéretet tett, hogy megbeszéli az ügyet Sán-

dor János belügyminiszterrel és ha lehetséges még, esetleg Tenke kaphat bizonyos engedményeket. Ez a válasz, ha nem is volt teljesen elutasító, annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy Tenke kerületi székhely többé nem lesz.

A küldöttség Tisza Istvántól Sándor Jánoshoz, majd Beöthy Pálhoz ment. Ugy Sándor belügyminiszter, mint Beöthy képviselőházi elnök ugyanugy nyilatkoztak, mint Tisza István. A küldöttség tagjai tegnap reggel érkeztek haza. Tenkén csaknem az egész község talpon volt. Mindenki érdeklődéssel várta a budapesti ut eredményét. Mikor megtudták, hogy határozott ígéretet nem kaptak, leirhatatlan elkeseredés fogta el az embereket. Most a választók nagy része elkeseredésében bosszura gondol Tenkén. Hogy milyen lesz a bosszu, azt még nem tudják, de nagyban készülnek rá.

Lelőtte a kenyeres pajtását.

Dráma az új fűtőházban.

*

Messze a várostól, majdnem Biharpüspöki alatt fekszik az új fűtőház. Tegnap délután izgatott hang jelentette telefonon innen a rendőrségnek, hogy lelőttek egy embert. A rendőrségről Bodó László sietett ki a helyszínére Bott és Méhes detektivekkel kocsin.

A rendőrség emberei már szembe találkoztak a mentőkkel, akik hozták is a sérültet. A tettest a fűtőházban őrizték, amíg a rendőrség megérkezett. A sérültet pedig a kórházba szállították, ahol az inspekción orvos vette gondos kezelés alá.

Kint a fűtőházban ezalatt izgatottan tárgyalták az esetet és a szóbeszéd gyilkosságot emlegetett, holott a sérült meg sem halt és nem is szándékos esetről van szó.

Rézik István és Szabó Sándor fűtőházi munkások a legjobb baráti viszonyban éltek. Mikor tegnap befejezték a munkát, haza készülődtek s Rézik elővette revolverét.

— Hej, jó egy ilyen jószág most! Annyi farkas jár és ha ebből adok neki egy szemet, tudom nem mozdul többet.

Barátai nézegetni kezdték a csinos revolvert. Rézik egyszerre kikapta kezükből és magyarázni kezdte, hogy miképpen védené magát, ha farkassal találkozna.

— Először is megtöltöm a pisztolyt.

— Ne komédiázz a töltött fegyverrel, mondta rosszat sejtve Szabó András.

— Ugyan, ne félj! Mondjuk, hogy te vagy a farkas. Rám rohansz én így felkapom a revolvert, célzok: egy másodperc és lövök! . . .

— És lött! A revolver elsült a munkás kezében. Az emberek ijedten rebbentek szét és Szabó sápadtan tántorgott hátrafelé!

— Meglőtél te ember . . .

Inkább esudákozott, mint megijedt. A golyó jobb mellébe furódott. Maga lábán ment a mentő kocsi. Vére nem folyt s remélhető, hogy a két gyerekes családapát meg lehet menteni.

Réziket kihallgatás után szabadon bocsájtották.

..FIREK

Tájékoztató.

Febr. 14. Kereskedelmi és Forgalmi Bank közgyűlése délután 4 órakor.

Febr. 15. Leszámloló és Jelzálogbank közgyűlése d. e. fél 11 órakor.

Február 15. Szigligeti Társaság felolvasó ünnepélye d. e. 11 órakor. a városbázán.

Február 18. A Biharmegyei és Nagyvárad Nőegylet estélye a Vigadóban.

Február 21. A Tiszti Kaszinó estélye.

Febr. 22. Katholikus Kör közgyűlése d. e. 11 órakor és társas-vacsorája este 8 órakor a Kör új nagytermében.

* Országos zarándoklat Rómába

Az Országos Katholikus Szövetség május hó folyamán nagyszabású nemzeti zarándoklás vezetését tervezi. Ennek a mozgalomnak nagyjelentőségű célja, hogy a magyar katolikusok impozáns módon vonuljanak az örök városba, ugyanakkor pedig lehetővé tétessék, hogy ismereteiket fejlesztve, azokat a világhíres nevezetességeket, melyek Olaszországban százezerszám gyűjtik az idegeneket — megtekinthessék. Kapcsolatosan ugyancsak az Országos Katholikus Szövetség Szent Ferenc III. rendje számára Lourdes-ba rendez zarándoklást, mely visszatérő útjában Rómában a másik zarándokláshoz csatlakozik.

*** Püspöki konferencia.** A latin és görög szertartású római katolikus magyar püspöki kar tagjai március 18-án konferenciára gyűlnek össze. A püspöki konferencián, a melyet a középponti papnevelő-intézet épületében fognak megtartani, Csernoch János dr. esztergomi érsek, hercegprimás elnököl. A konferenciát megelőző napon előkészítő értekezlet lesz a hercegprimás budai lakásán.

*** Újabb segílyt és munkát kérnek a munkanélküliek.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg 15000 korona segílyt szavazott meg a munkanélküliek részére s az összeget már ki is osztották a munkanélküliek között. Tegnap újabb kérelem érkezett a városhoz, amelyben további segílyt kérnek, továbbá kérik, hogy a város adjon munkát s azonnal kezdje meg a már megszavazott közintézmények építését.

*** A Szigligeti-Társaság,** mint már jeleztük, e hó 15-én, vasárnap d. e. 11 órakor tartja a szezonban második felolvasó ülését, melynek nagy varázserejű műsora a következő:

Költemények. Irta s felolvassa: *Nadányi Zoltán* a Társaság rendes tagja.

Nézni és látni. Irta és felolvassa: *Szmetka L.* Ödön a Társaság rendes tagja.

Széljegyzetek Csokonai V. Mihály Dorottya-jához. Humoreszk. Irta és felolvassa: *Nagy Vilmos* a Társaság rendes tagja.

A közönség figyelmét különösen felhívjuk arra, hogy a felolvasó ülés a kir. katolikus jogakadémia disztermében lesz.

*** A hivatalos lapból.** A beregnyóújfalusi ifjusági céllövő egyesület alapszabályait a m. kir. belügyminiszter az 1914. évi 16838 szám alatt láttaozta.

*** Biróválasztás Konyáron.** Tegnap tartották meg Konyáron a lemondás folytán megüresedett birói állás betöltését. A választás alkalmával egyhangulag ifj. *Sajti Mihályt* választották meg.

A margitszigeti botrány újabb részletei. A Tisza leleplezése homályban tartotta, hogy kik vágták zsebre a Forgalmi Bank 39,000 koronáját. Tisza azt mondotta, hogy a lisztát nem bocsátották rendelkezésére. Most azonban meg van a liszta. Sándor László rendőrtanácsos, aki az Általános forgalmi r.-t. volt igazgatói ellen a vizsgálatot vezeti, közhez kapta azt a listát, amely azoknak az állítólagos hírlapíróknak nevét tartalmazza, akik a 39,000 koronában részesedtek. Arról értesülünk, hogy az eddig kimutatott pénzekon kívül még száztizenhat ezer koronát fordítottak sajtócélokra, még pedig azon a címen, hogy hallgatásra kell birni a lapokat, nehogy a játékkaszinó ellen irjanak. Állítólag ennek az összegnek alig negyedrésze jutott a Margitsziget felvirágoztatása iránt érdeklődő hírlapírók kezébe, a többi ellenben eltűnt.

*** Felolvasás a nyilvános könyvtárban.** Sebestyén Dezső iskolaigazgató szombaton este 6 órakor felolvasást fog tartani a nyilvános könyvtárban. Felolvasásának címe: *Olvadás közben.* A felolvasás ingyenes s az érdeklődő közönséget szívesen látja a könyvtár vezetősége.

*** Mértékhitelítés.** A i. évi időszakos mértékhitelítések a következő sorrendben állapították meg: Az Ujváros és Külváros városrészekben az A—K kezdőbetűs nevű kereskedők, ugymint fűszer, szatócs, rőfös, hentes, mészáros, kenyérfűszer, liszt üzletek, stb. tulajdonosai f. évi március hó 3-tól 18-ig, az K—Z-ig pedig március hó 13-tól április hó 1-ig bezárólag tartoznak mértékeiket a mértékhitelítő hivatalnál bemutatni. Váralja, Velence és Csillagváros városrészekben a fent elsorolt kereskedők A-tól M-ig f. évi április hó 2-től 31-ig. M—Z-ig április hó 23-tól május hó 5-ig hitelíthetik mérlegeiket.

*** A Kath. Növédő Egyet alapító tagja.** Justh Károlyné a Katholikus Növédő Egyet alapító tagjai közé lépett.

*** Az érmelléki vasutak.** Már eddig nagyon sok panaszt hallottunk a közönség köréből az érmelléki vasuti közlekedés ellen. A panaszok azonban csak időről-időre vetődtek fel, hogy aztán ismét feledésbe mennek. Az érdekeltek ugyanis nem tettek komoly lépéseket helyzetük javítása végett. Most van egy írásbeli panaszos kérelem a vármegye előtt, s nagyon valószínű, hogy lesz is eredménye. A kérelmet Székelyhid és Tamáshida községek képviselőtestületei adták be. A két község a jelenlegi menetrend ellen emel panaszt. A mostani menetrend nem elégíti ki a községek igényeit és kérik, hogy a vonatok indítását módosítsák oly formán, hogy a Székelyhidról Nagyváradra közlekedő vonatok reggel 8 órára már Nagyváradon is legyenek és viszont a reggeli nagyváradon is 8 órára Székelyhidon legyen. A kérelemmel legközelebb foglalkoznak a megyeházán és ha praktikusnak találják az új menetrendet, felterjesztést intéznek a kereskedelmi miniszterhez annak életbeléptetése iránt.

*** Alapítvány beteg kereskedelmi alkalmazott részére.** A nagyváradon kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya ezennel közhírré teszi, hogy a keresk. m. kir. Miniszter ur hivatali előde által 52031. VI. A. 1909. sz. a jóváhagyott alapítólevél 5. pontja értelmében a „Nagyváradon kereskedelmi kórodaegylet“ alapítványá-

nak 1914. évi esedékes kamatai 900 korona összegben felhasználás alá kerülnek. Ezen összeg fele, vagyis 450 korona olyan kereskedelmi alkalmazottak támogatására fordítatik, akik betegség következtében az 1907. évi XIX. t.-c. kötelezettségeit meghaladó anyagi támogatásra szorulnak és ezt a körülményt okmányilag igazolják. Felhívjuk ennél fogva mindazokat, akik a fenti támogatásra igényt tartanak, hogy aziránti folyamodványaikat kellően felszerelve legkésőbb 1914. évi március hó 15. napjáig az alulírott kamarához nyujtsák be. Nagyvárad, 1914 február hó 12-én. A nagyváradon kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya: *Schwartz Izidor*, osztályelnök. *Dr. Sarkadi Lajos*, titkár.

*** A Kath. Kör közgyűlése.** A Kath. Kör február 22-én d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést az egyesület új disztermében. Közgyűlés előtt lesz az új épület összes helyiségeinek egyházi megszentelése. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1. Titkári jelentés. 2. Számvizsgálók kiküldése az 1914. évi számadások vizsgálatára. 3. Az 1813. évi számadás jóváhagyása s a felmentvény megadása. 4. Költségelőirányzat az 1914. évre. 5. Elnökök, alelnökök, titkár, az igazgató választmány tagjainak megválasztása 1914 és 1915. évekre szóló megbízással.

Este 8 órakor a kör társas vacsorát rendez a tagok és családtagjaik részére. A vacsora az óriási diszteremben lesz. Már eddig kétszázon felül jelentkeztek a résztvevők. A részvételi jegyeket február 18-ig lehet megváltani Kelemen Kálmán főrendezőnél és Schuch Károly háznagynál.

*** Szívébe akart szurni.** Tegnap délután fél órakor a mentőket értesítették, hogy a Sztaroveszky-utca 6. szám alatt Kontyi István piaci árus öngyilkossági szándékból mellbe szurta magát. A sérültet be szállították a biharmegyei közkórházba, ahol kihallgatták és elmondta, hogy tüdőbajban szenved és e feletti bánatában egy asztali késsel szíven akarta magát szurni. Mikor azonban a szíve felett meghasított a bőrt nagy fájdalmat érzett és nem merte mélyebben e kést testébe szurni. A sérült orvosi vélemény szerint 20 napon belül elhagyhatja a kórházat.

*** Elgázolta a tehervonat.** Tegnap délelőtt 10 óra tájban telefonon értesítették a rendőrséget, hogy Várház-utcán, a László-malom bejárata előtt a városi vasut tehervonata egy embert elgázolt. A helyszínre kiment Vass Árpád és Zilahy Antal két detektívvel és a következőket állapították meg: A városi vasut tehervonata a Rhédey-kert felé haladt. Utközben a László-malom előtt Bede Balázs városi vasuti fékezőt elgázolta. Bede Balázs fékező szolgálton kívül és egy kicsit berugva mászkált a sineken. Karalyos László városi vasuti pályamunkás feleségének vallomásán kívül az is bizonyítja ezt a körülményt, hogy a baleset alkalmával a sérült zsebében egy félliteres üveg volt, amely rumot tartalmazott. Ungerleider Andor nyomdász tanuló szemtanuja volt az elgázolásnak, aki azt adja elő, hogy Bede Balázs a járdáról letért, mikor a vonat mellette elhaladt és amint a vonat közelébe ért, megcsuszott és elesett. A nyomozat adatai szerint két feltevés állhat: meg vagy leesett Bede megcsuszás következtében, vagy pedig felakart ugrani az egyik vasuti kocsi s innen eshetett le. A szomszéd kocsinak első balkerekén huscafut volt látható, tehát ez a vasuti kocsi kereke gázolta el a sérültet. Egy másik tanu bementése szerint látta, amint Bede a vonat mellett szaladt.

Az esetről értesített a kir. ügyészség ahonnan dr Farkas István kir. ügyész és dr Köves Mihály vizsgáló bíró segéd a helyszíneére kiszálltak. Sérültet beszállították a biharmegyei közkórházba.

* **A Bihoreana mult éve.** A Bihoreana most teszi közzé zárószámadását az 1913-iki üzleti évről. A mult év nagy gondot okozott az igazgatóságnak, mert a mult évi rossz termés fizetésképtelenné tette az intézet üzletfeleinek nagy részét, kik földmiveléssel foglalkoznak. Megóvni, megvédeni a feleket és megvédeni egyben az intézet érdekeit is: ez volt a feladata az igazgatóságnak s köztudomású dolog, hogy ezt a feladatot az igazgatóság a legnemesebb önzetlenséggel s nagy sikerrel oldotta meg. Az évi nyereség 176,388 korona 65 fillér volt. Az intézet az alapszabály szerint 5 százalékos osztalékot ad a részvényeseknek, a többit részint a tartalékalap gyarapítására, részben jótékonyra fordítja.

* **A tisztii kaszinó estélyéről,** amely a farsangi multságok legszínképesebb egyike lesz a „Tiszántúl” adott először hírt. Mint megirtuk a kabaréval egybekötött farsangi multság 21-én lesz. Most Budapestről távirat érkezett, amelyben Faragó Géza százados főrendező és conferencier tudatja, hogy a kabaré számára elsőrangú attrakciókat szeczdötetett. Sikerült megnyernie a híres *Barrison nővéreket*, az európai híri, multságos macska színházat, amelynek igazgatója *Mrs Brothosa és Lady Schmith* angol kuplétáncos nő. Már ezek a számok biztosítani fogják a tisztii kaszinó kabaréjának nagy sikerét. Az egész programot különben a legnagyobb gondal állította össze a rendezőség, amelynek élén, mint említettük, Faragó Géza százados áll.

* **Albánia szóban képen.**

Holnap, vasárnap, érdekes és tanulságos előadás lesz a városháza nagytermében. Dr Kovács Gyula udvari tanácsos, a m. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatója megismétli városunkban *Albániáról* a fővárosban óriási érdeklődés mellett tartott előadását. Már maga az előadás méltán kelthet nagy érdeklődést nemcsak annak tárgya, hanem az előadó kiváló személye folytán is, de fokozza annak érdekességét a száznál több és szebbnél-szebb vetített kép, amelyet az előadás keretébe illesztve, mutatnak be. Az előadás este 9 órakor kezdődik s belépti díj nincs.

* **Tolvajfogás.** Margittáról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap reggel *Bucuk* János piaci cukoráros bódéjának nyitva hagyott ablakán két ember mászott be. A két ember valószínűleg nem vinni akart a bódéba. Mikor azonban bent voltak mind a ketten, a szomszédos kofák észrevették a dolgot és a bódé ablakait becsukták. A két ember meg volt fogva. Ez alatt a kofák rendőrért küldtek és a két embert mielőtt valami kárt tehetek volna, letartóztatták.

x **INGYENES,** nagy tombola-estély lesz vasárnap este a Fekete Sas-kávéházban.

* **Tánciskola.** Antalffy Margitka folyó hó 21-én új táncanfolyamot nyit felnőttek részére saját intézetében Teleky-utca 3. szám. A tanfolyam 2 óra terjed, és magába foglalja az összes táncujdonságokat, úgy mint Tangó-, One-Step-, Two-Step-, Boszton stb. A beiratás már megkezdődött, jelentkezni a fönt írt táncintézetben lehet egész nap. Külön órák a nap bármely szakában vehetők, külön megállapodás szerint. Minden vasárnap d. u. 4 órától 6-ig: és este 9-től 11 óráig nagy boszton gyakorló kolón van.

* **Koczkás József a Korona kávéházban.** Ma és minden este a *Koczkás József és Rűcskös Jozsó* karmesterek vezetése mellett közreműködik egy elsőrangú tambura és ének zenekar, esténként változatos műsorral a legújabb ének és zeneszámokból, a társulat tagjai: Berényi nővérek, Torosi Böske és Ferike, Törő Nusi és Gombos Zsófia énekesnők, a műsorból kiemelendő *Kőszegi Ferenc* országos híri baritonista. Szabad bemenet. Kezdeté este 8 órakor. Szives pártfogást kér *Koczkás József és Rűcskös Jozsó* karmesterek.

* **Egy jóforgalmu sűtőde lakással együtt átadó betegség miatt,** esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

* **Nád.** 40,000 kéve I-ső és II-od osztályu nád eladó. Ára 24 és 22 fillér kévénkint ab. v. állomás Székelyhid waggonba berakva vevő ponyváival (12x8 méter) lekötvé, (egy waggonba az I-ső oszt. kbl. 1000 kéve berakható.) — Megrendelések a székely hidi uradalomhoz (Bihar vm.) címzendők.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária éipőgyár r.t.

Áruraktár leredukálása folytán mélyen leszállított áruk

☞ Kossuth-utca
☞ elején.

Kertész S. Sándor

női divatáruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierekéskartonok.

Kész női és férfi fehérneműek

Paplanok. Szörme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat mig a raktár tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Bihar-dobrosd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-35

x **Tangót** sikkesen és könnyedén csak Juliett Tangó-fűzővel lehet lejteni. Színház-utca 4. Emke mellett.

x **Kossuth-utca 2. sz. ház emeletén** egy kétszobás udvari lakás hozzá tartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Uj üzlet** nyílt meg férfi és női divatárúkban, varró kellékekben eddig nem létező olcsó árakkal. Báli kesztyűk és harisnyák óriási választékban. Minden héten új reelám hét, a reelám cikkek a kirakatban árakkal kitéve, e heti reelám árak ridikülök, harisnyák és zseb-kezdőkben. *Szt. László-tér, Sas épület* (volt Radó féle helyiségben) Klein Vilmos és Társa cégénél.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész- orvos műszer-kötszer és testegyenest gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szichta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Szőllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szichta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Ne olvassa el e sorokat** anélkül, hogy meg ne jegyezze magának, hogy a legjutányosabb játék, ajándék, ridikül, nyakkendő és díszműáru üzlet Nagyváradon a *Párisi Bazár* Sas épületében van.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerzethet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett

x **Érdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

Elsőrendű modern hölgyfodrásztarem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal

☞
Telefon 1076.

☞
Telefon 1076

Ridzyk József épület- és mőlakatos Nagy-Várad, Beóthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden a szakmába vágó építmunkát a leggyorsabb- tól a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint szegreceselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok tűzmentes vasajtók, sűrkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelennek.

x **Teljesen ujonnan van átala- kítva** a Rimanóczy-étterem Körös-parti helyisége. Gyönyörű délszaki növényekkel van díszítve, pazarul világítva. Minden időben társas összejövetelek, lakodalmak vagy gyű- lések alkalmára a n. é. közönség rendelke- zésére áll. Elsőrangú magyar és francia konyha, finom borok, kőbányai sörök és elő- zékeny kiszolgálásról gondoskodik *Fitz Sándor* bérlő.

x **Báli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehérneműek, uri divatickek legolcsóbban beszerezhetők Feketé- nél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Több egyszobás lakas kiadó.** Érte- kezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Az E. K. A. R. T.** (Egyesült Keres- kedelmi- és Autószállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherauto- mobilokat szállít az összes felszerelési cik- kekben *Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a.* nagy raktárt tart. *Telefon: 13-21.* A cégnek *Kör- ház-utca 6. sz. a.* pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóműhelye van szakfelügyelet alatt. *Telefon: 13-52.* Benzin és olaj nagy raktár! A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, sző- vetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá esípkék, szallagok, himzések mélyen leszá- litott árban beszerezhetők.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk readelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfino- mabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** *Bartos és Társa* (a Széchenyi-szállodával szem- ben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „*Bartos ha- risnyája tartós.*” Helyi és vidéki telefon- szám 1359.

x **Sikkes, elegáns** modell kalapjainból vissza- maradt szép választék, azokat féláron alul árusítom. Gyászkalapokból nagy raktárom van és modell után 4 óra alatt szépen, pedánsan készítek is. Tisztelettel *Ujhelyi Róza* Nagyvárad, Rimanóczy-utca Royál- kávéházzal szemben.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgykö- zönség szives figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mér- sékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, híd munkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtömé- seket készít

Engel Dezső,

viassgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

„The Roosevelt Schoe”

amerikai cipők

12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda épületében kaphatók.

A legszebb kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Legszebb ajándék orvosoknak és ügyvédeknek egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombat: Katonadolog. Vasárnap d. u.: Mozikirály, este Yanke- leány. (Premier.)

Tompa Ilonát szerződtette Erdélyi Miklós. Novelli Evelin tudvalevőleg felbontotta a szerződését és már el is utazott. Erdélyi Miklós most Novelli helyett *Tompa Ilonát Tompa Béla* nővérét szerződtette drámai szende szerepkörre.

A pótválasztás tegnap délelőtt folyt le ugyan olyan erős korteskedés között, mint az első választás. A kórus azonban nagyon összetartott és a Sik Rezső pártiak kisebbségben is maradtak. Szabó Samu újra megkapta az előző 28 szavazatot, Sik Rezső azonban csak 19 voksot tudott szerezni és így a színész közgyűlésen *Tóth Elek* és *Szabó Samu* fogják képviselni a Szigligeti színház gárdáját.

A Yankee-leány. Kevés oly vidéki eredeti bemutatót fogadott még a budapesti sajtó olyan osztatlan elismeréssel, mint a Kerner Jenő Yankee-leányát, a melynek nagyváradai premierjéről, a mely vasárnap este lesz, az összes fővárosi lapok, mint jelentős színházi eseménnyel foglalkoznak. Ennek magyarázata az, hogy a darabot még abból az időből ismerik

Budapesten, amikor a Népepera készült bemutatni Kerner operettjét s már akkor is kiérdemelte a zenekritikusok egyöntetű elismerését.

A bérlők figyelmébe. A színház igazgatósága felkéri a t. bérlőket, hogy a második félévi bérlőteiket a színház irodá- jában lefizetni sziveskedjenek.

Katonadolog. Ma este a Katonado- log, ez a pompás zenéjű, fényes kiállítású operette lesz műsoron, a melynek kedves, vidám dalai és vonzó librettója a közönség kedvence operettévé avatta a legifjabb Zer- kovitz-darabot, amely nálunk még sokáig műsoron marad.

Éjjeli ülések címmel Fazekas János szindarabot irt, amelyet a Szigligeti színház- hoz nyújtott be előadás végett.

IRODALOM

A Revue Franco-Hongroise febr- uári száma rendkívül gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A legszebb francia irodalmi termékeken kívül a füzetet aktuális cikkek, elmés apróságok és a legkülönbö- zőbb hírek kapcsolják a mindennapi élethez. Az összes közleményeket a legpontosabb magyar jegyzetek kísérik és így e kiváló francia folyóirat azok számára is hozzáfér- hetővé válik, akik nem ismerik még töké- letesen a francia nyelvet. Szerkesztők: *Jakab D. és Schöntag A.* Kiadóhivatal: Budapest, VI. Gyár-utca 26. Előfizetési ára egy évre 12 korona.

Világkönyvtár. Ennek a gyűjtemény- nek most megjelent kötete egy a maga ne- mében páratlan irodalmi kincsét hozott fel- színre a feledés homályából, Swift Jonathan „Gulliver utazásai” című könyve ez, amely- ről azt tudtuk és azt hittük eddig, hogy gyer- ekeknek való meséskönyv. Kevesen tudják nálunk, hogy van egy másik Gulliver is: a felnőttek Gulliverje. A rontott, tizedére cson- kitott gyerek Gulliver csak a híres, sokat próbált utazó kalandjait mondja el, de nem mondja el Swift nagyszerű emberlátását, gyilkos szatiráját, tökéletes humorát.

A felnőttek Gulliverje nemcsak a törpék és óriások, nemcsak a tudó- sok és lovak birodalmain vezet keresztül, hanem az emberi társadalom és az emberi lélek legtitkosabb rejtelméin is. A Világ- könyvtár Gulliver utazásainak első teljes magyar kiadását adja s ezzel a világiroda- lom legnagyobb szatirikusát beleilleszti a magyar kultúrába. Egy nagy író mutat itt tükröt az emberiségnek s aki ebbe a tük- körbe belenéz, megdöbbenő képet lát maga előtt, a humor, a gúny, a szatira színeivel megrajzolva. A könyvet *Karinthy Frigyes* fordította bravuros művészettel. A vaskos kötet 1 korona 90 fillérért minden könyv- kereskedésben kapható.

MULATSÁG

A Kath. Legényegylet mulat- sága. A nagyváradai Katholikus Legény- egylet ifjusága 1914. február hó 22-én a Legényegylet összes helyiségében műsorral egybekötött zártkörű farsangi tánemulatsá- got rendez. Kezdeté este pontosan 8 órakor. Belépő-jegyek: Személy-jegy 1 korona 20 fillér. Család-jegy 3 korona. A meghívók ki- vánatra előmutatandók. Felülfizetéseket kö- szönettel fogadunk és lírlapilag nyugtá-

zunk. Műsor: 1. Jelige. 2. Monológ. Előadja: Barza Antal. 3. Magyar egyveleg, előadja a dalára. 4. Cigány a bíró előtt, vigjelenet. 5. Riviéra quartett. 6. Bach composition, Rózsa királynő mazurka. 7. Legényegyleti induló.

A Gyermekbarát mai estélye.

Az idei farsang egyik legszebb eseménye lesz a Gyermekbarát mai estélye. Tegnap volt a főpróba, s ezután a főpróba után már előre megjósolhatjuk a legteljesebb, legszebb sikert. Szép leányok és asszonyok színes serege lepte meg a Vigadót tegnap délután, valamennyi szereplők, akik lelkes, lázas izgalommal készülődnek a mai estére. Nem árulunk el előre semmit, csak azt, hogy gyönyörű lesz az egész. A programot különben már közöltük lapunk valamelyik előző számában. Ismételt hangsúlyozzuk, hogy az est pontban 9 órakor kezdődik. Pontos megjelenést kér a rendezőség, mert a műsor alatt bezárják az ajtókat. A szereplőket felkérjük, hogy már 8 órakor pontosan megjelenjenek. A műsor után tánc lesz, cigányzenekar és a katonazenekar muzsikája mellett, reggelig.

Farsangi multság. A székelyhidi Kath. Népszövetség helyi szervezete 1914. év február hó 22-én a központi szálloda termében a létesítendő Kath. Kör alapja javára farsangi táncvigalmat rendez.

TÁVIRATOK

Kutyakorbács és revolver.

Arad, febr. 13.

Oppre Péter aradi jogász a kitől állítólag több ezer koronát loptak, ma a nyílt utcán kutyakorbáccsal támadt dr. Vörös Lászlóra az „Aradi Ujság” szerkesztőjére, aki revolverrel védekezett. Az incidens oka az, hogy az „Aradi Ujság”-ban kétségbe vonták, hogy Opprenek több ezer korona pénze lett volna. Az ügy lovagias utra terelődött.

Megőrült orvos.

Németujvár, február 13.

Dr. Német József orvos hetek óta bezárkózva élt a lakásán. Tegnap rátörték az ajtót és az orvost borzalmas rendellenességben az ágyban találták. Dr. Német hetek óta zavart elmével élt bezárkózva. Beszállították a Lipótmezői tébolydába.

Járvány a francia hadseregben.

Páris, febr. 13.

(Saját tud.) Az itteni helyőrségben 2000 katona betegedett meg, skarlátban és nyakszirmerevedésben. Az összes katonakórházak zsefolásig megteltek.

Öngyilkos nagyiparos.

Kolozsvár, febr. 13.

(Saját tudósítónktól.) Akeszmann Lajos dúsgazdag nagyiparos, az

Iparosok Hitelszövetkezetének igazgatója agyon lőtte magát és meghalt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatlan betegség.

Viharok az Atlanti Óceánon.

Newyork, febr. 13.

Az Atlanti Óceánon rettenetes vihar dühög. Az összes hajók kevéssel érkeznek. Provinz-Town-sziget közelében egy nagy hajó zátonyra jutott s a vihar miatt nem lehet hozzáférközni. Attól tartanak, hogy mire a vihar elmúlik, a hajó összes utasai elpusztulnak.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktöze.

Magyar hitelrészvény	—	851.25
Osztrák hitelrészvény	—	643.50
4%-os koronajáradék	—	83.50
Osztr. magy. államv.	—	718.75
Jelzálogbank	—	452.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	531.50
Hazai bank	—	293.—
Magyar bank	—	529.50
Keresk. bank	—	3830.—
Rimamurányi	—	673.—
Salgótarjáni kőszén	—	752.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1048.—
Közúti vasut	—	629.25
Városi villamos	—	335.50
Adria	—	583.—
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	—	11.90
Buza májusra	—	11.85
Buza októberre	—	10.87
Rozs áprilisra	—	9.04
Rozs októberre	—	8.51
Zab áprilisra	—	7.73
Zab októberre	—	7.75
Tengeri májusra	—	6.69

SZERKESZTŐI PÓSTA.

NAC. Bójtai multságokról sem előzetes közleményeket, sem referátát nem közlünk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADAR.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Rémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujnonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlet felár téktárgyait saját zárja alatt, ön maga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár.

Ha nincs megelegetve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dzsózsa u. 6. (Sonnentfeld-palota) és meglepi önt az ottani a olid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmas és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantyas portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszöit és vasbelétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerü építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

NYELVEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT! vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Kiadó

a Bémer-tér mellett május elsőre és azonnalra egy mosókonyha, boltbelyi ég kis szobabutorral, vagy anélkül, Szalárdi-utca 9.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olesón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Dusafalva községben
mintegy 300 kis hold

legelő**bérbeadó.** Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

Ha tisztán kezelt jó
minőségű és izléses

fűszer és csemegeárukat

előnyösen és jó kiszolgálás mellett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangu fűszer és csemege kereskedését,
bor, pezsgő, délgümölcsök és cukorkák nagy raktára, kávé és tea közvetlen behozatal.

A

**jó bornak
nem kell czéger**

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Szuperfoszfát

Telefon 969. sz.

Mútrágya

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőfoldek, kaszálók és mindennemű veteményeknek földjavítására. 150-200 kilóval 80-100 korona értékű a terménynövekedés.

Kondor Dezső

cement, cementcső és fedéllemez üzlet.
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6-ik szám.

Részvénytőke	4.000.000	korona
Tartalékok	915.000	korona

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és azokat a mindenkori pénzügyviszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatláb mellett (naptól-napig) gyümölcsözteti.

Leszámítol **váltókat.**

Előlegeket nyújt **értékpapírokra.**

Építkezési és jelzálogkölcsonöket engedélyez.

Törlesztéses-jelzálogkölcsonöket nyújt 10-50 évi időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapírokat, beváltja a ki-sorsolt címleteket és szelvényeket díjmentesen.

Foglalkozik továbbá a bankszakma összes ágaival.

A *Katholikus Népszövetség* *nagypáradi szervezete.*

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre I korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A *Katholikus Népszövetség* *jogvédő irodája.*

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltetnek.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör épülete) szolgálnak.